

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Mottaker
Siemens AS
PB 1
0613 OSLO
Norge

Deres ref.:

Vår ref.: 2014/0072-7

Saksbehandler: Tine Sæbø

Dato: 04.02.2015

Avvisningsbeslutning i klagesak

Klagenemndas sekretariat viser til deres klage av 26. juni 2014 på offentlig anskaffelse automatikk og elektroarbeider for diverse bygninger. Vi har besluttet å avvise klagen som uhensiktsmessig for behandling i klagenemnda, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 9. Grunnen er at klagen klart ikke kan føre fram.

Nedenfor gis en oppsummering av bakgrunnen for klagen og sekretariatets vurdering.

Bakgrunn:

- (1) Oppegård kommune (heretter kalt innklagede) kunngjorde 3. februar 2014 en konkurranse for anskaffelse av automatikk og elektroarbeider for diverse bygninger. Innklagede mottok tilbud fra to leverandører, men begge leverandørene ble avvist. Innklagede gjorde noen endringer i konkurransedokumentene, og kunngjorde 2. april 2014 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av automatikk og elektroarbeider til fire skoler, ett aktivitets- og arbeidstreningssenter og en idrettspark. Anskaffelsens verdi var i anskaffelsesprotokollen angitt til ca. 3 millioner kroner. Tilbudsfrist er i kunngjøringen punkt IV.3.4 angitt til 5. mai 2014.
- (2) Det fremgikk av konkurransegrunnlaget punkt 5.1 *"Tilbudsstruktur"* at *"tilbudet skal inneholde følgende dokumentasjon som skal struktureres iht. følgende inndeling: [...] 3. Fullstendig utfylt prisskjema / kravspesifikasjon i henhold til Del 2 Vedlegg 1"*. Vedlagt konkurransegrunnlaget var et prisskjema der tilbyderne skulle fylle ut pris for en rekke ulike arbeider og produkter.
- (3) Av kravspesifikasjonen fremgikk det at det skulle leveres en håndterminal til klubbhuset i idrettsparken og en til hver av skolene som var omfattet av anskaffelsen.

- (4) I konkurransegrunnlagets vedlegg 3 punkt 2.0 fremgikk følgende om operatørterminal/håndterminal: *"Lokalt skal undersentralene ha mulighet til en bærbar operatørterminal/tablå som kan flyttes til øvrige undersentraler."*
- (5) I konkurransegrunnlagets vedlegg 3 punkt 4.0 fremkom det at *"IO moduler skal være universale og en IO modul skal kunne være både analog og digital."*
- (6) Innklagede mottok to tilbud innen tilbudsfristen 5. mai 2014, et fra SRO AS (heretter valgte leverandør) og et fra Siemens AS (heretter klager). Tilbudet fra valgte leverandør var på vel 1,8 millioner kroner, mens tilbudet fra klager var på vel 2,8 millioner kroner.
- (7) I tilbudet til valgte leverandør fremgikk det innledningsvis at tilbudet var i overensstemmelse med reglene for anskaffelsen og at alle forhold, krav og vilkår var akseptert. I prisskjemaet, der tilbyderne skulle fylle ut priser på en rekke arbeider og produkter, hadde valgte leverandør ikke fylt inn priser, men kun skrevet at *"alle poster er inkl."*, og oppgitt en totalpris for hele tilbudet.
- (8) Innklagede sendte en e-post til valgte leverandør 19. mai 2014, hvor det fremgikk at innklagede trengte noen opplysninger fra valgte leverandør for å få avklart enkelte uklarheter og ufullstendigheter i tilbudet. Valgte leverandør svarte dagen etter. Innklagede stilte blant annet følgende spørsmål:

"Oppegård kommune ønsker å avklare følgende til kravspesifikasjon/prisskjema:

Oppegård kommune har i denne konkurransen utarbeidet ett prisskjema som SRO AS har valgt å skrive at "Alle poster er inkl."

Avklaring:

Oppegård kommune forutsetter at dersom det viser seg at det skulle være behov for montering av f.eks håndterminal (jf. postnr 01.3, 02.3, 03.3 osv) på ett eller flere bygg, er dette inkludert i totalprisen.

Oppegård ønsker en bekreftelse på at dette er SRO AS sin oppfatning også."

- (9) Til dette svarte valgte leverandør: *"Dette er SRO sin oppfatning. Prisen er komplett for leveransen slik den er beskrevet. Vi leverer for øvrig ikke håndterminaler, men fastmonterte LCD berøringsskjermer i tavlefront."*
- (10) Partene har opplyst at innklagede sendte et brev til deltakerne i konkurransen 20. mai 2014, og informerte om at innklagede hadde til hensikt å inngå kontrakt med valgte leverandør.
- (11) Klager sendte 28. mai 2014 en klage på valget av leverandør. Klager påpekte her at valgte leverandørs lave tilbudspris indikerte at valgte leverandørs tilbud kunne inneholde forbehold eller avvik som enten kan ha en priskonsekvens, eller som skulle ført til avvisning. Klager ba videre om innsyn i saksdokumentene, herunder tilbudsbrev, tilbud med vedlegg og protokoll.
- (12) Innklagede svarte 30. mai 2014. Innklagede opplyste her om at det var foretatt avklaringer med valgte leverandør, og vedla dokumentasjon for dette. Klager fikk også innsyn i etterspurt dokumentasjon.

- (13) Klager sendte en e-post til innklagede 3. juni 2014, og stilte spørsmål ved flere forhold i valgte leverandørs tilbud, som klager mente ikke var i samsvar med det som var etterspurt i konkurransegrunnlaget.
- (14) Klager sendte en ny klage 5. juni 2013, hvor det ble påpekt at valgte leverandør skulle vært avvist grunnet manglende oppfyllelse av kravene oppstilt i kravspesifikasjonen og fordi valgte leverandørs tilbud ikke tilfredstilte konkurransegrunnlagets krav til utforming av tilbud.
- (15) Innklagede svarte 18. juni 2014 på klagers spørsmål knyttet til valgte leverandørs tilbud, og fastholdt at valgte leverandørs tilbud oppfylte kravene i konkurransegrunnlaget.
- (16) Innklagede har opplyst at kontrakt er inngått med valgte leverandør.
- (17) Saken ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser 26. juni 2014.

Sekretariatets vurdering:

- (18) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder anskaffelse av automatikk og elektroarbeider for diverse bygninger, og er kunngjort som en bygge- og anleggsanskaffelse. Anskaffelsens verdi er i anskaffelsesprotokollen estimert til ca. 3 millioner kroner. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser følger anskaffelsen etter sin opplyste art og verdi forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402 del I og II, jf. forskriften §§ 2-1 og 2-2.

Avvisning av valgte leverandørs tilbud grunnet tilbudets utforming

- (19) Klager anfører at innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise valgte leverandørs tilbud, ettersom prispostene ikke var fylt ut og tilbudet dermed ikke tilfredstilte konkurransegrunnlagets krav til utforming.
- (20) Det fremgikk av konkurransegrunnlaget at tilbudene skulle inneholde et fullstendig utfylt prisskjema. Det er på det rene at valgte leverandør ikke leverte dette, men kun oppga en totalpris for hele anskaffelsen.
- (21) Det følger av forskriften § 11-11 (1) bokstav b at oppdragsgiver har plikt til å avvise et tilbud som ikke tilfredsstiller de kravene til tilbudets utforming som følger av forskriften §§ 7-1, 7-2, 7-3 (1) bokstav b-g og 11-2 (1). Slik bestemmelsen er formulert er den uttømmende, slik at det kun er manglende oppfyllelse av de kravene som fremkommer i de nevnte bestemmelsene som gir plikt til avvisning. Ingen av de bestemmelsene det vises til i forskriften § 11-11 (1) bokstav b regulerer det tilfellet at et tilbud ikke er i samsvar med krav til tilbudets utforming i konkurransegrunnlaget. Bestemmelsen gir dermed ikke plikt til å avvise valgte leverandørs tilbud på dette grunnlag, jf. også klagenemndas avgjørelser i sakene 2013/141 og 2011/250, og forskriften § 12-2. Det fremgikk heller ikke av konkurransegrunnlaget at tilbud som ikke var utformet i tråd med det etterspurte ville bli avvist. Klagers anførsel fører dermed ikke frem.

Avvisning av valgte leverandørs tilbud grunnet manglende oppfyllelse av kravspesifikasjonen

- (22) Klager anfører at innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise valgte leverandørs tilbud, ettersom dette ikke oppfylte kravspesifikasjonens krav.
- (23) Det følger av forskriften § 11-11 (1) bokstav e at et tilbud skal avvises når det inneholder vesentlige avvik fra kravspesifikasjonen i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.
- (24) Klager viser for det første til at valgte leverandør ikke tilbød håndterminaler, men fastmonterte terminaler, selv om det var oppstilt et krav om håndterminaler i kravspesifikasjonen.
- (25) Det fremgikk av konkurransegrunnlaget at undersentralene skulle ha bærbare operatørterminaler som kunne flyttes til de øvrige undersentralene. Gjennom innklagedes avklaringer med valgte leverandør opplyste valgte leverandør at leverandøren ikke leverte håndterminaler, men fastmonterte LCD berøringsskjermer i tavlefront. Tilbudet fra valgte leverandør inneholdt dermed et avvik fra kravspesifikasjonen.
- (26) Spørsmålet blir om avviket må anses vesentlig. Ordlyden i forskriften tilsier at det kun er kvalifiserte avvik som gir avvisningsplikt. Av klagenemndas praksis fremgår det at det ved vurderingen av om et avvik er vesentlig blant annet skal legges vekt på hvor stort avviket er, hvor viktig forholdet det avvikes fra er, og i hvilken grad et avvik vil kunne forrykke konkurransen, jf. blant annet klagenemndas saker 2008/58 og 2013/67.
- (27) Konkurransen gjaldt anskaffelse av automatikk og elektroarbeider for fire skoler, et aktivitets- og arbeidstreningssenter og en idrettspark. Av kravspesifikasjonen fremgikk det at det skulle leveres en håndterminal til klubbhuset til idrettsparken og en til hver av skolene som var omfattet av anskaffelsen. Anskaffelsen omfattet en rekke arbeider og produkter, og håndterminalene til skolene og klubbhuset utgjorde bare en av mange poster. Det er heller ikke noe i konkurransegrunnlaget som tilsier at terminalenes utforming og mobilitet var spesielt viktig for innklagede.
- (28) Innklagede har opplyst at bakgrunnen for at det ble etterspurt håndterminaler var et ønske om å kunne operere undersentralene på stedet. Dette ble ivarettatt også ved valgte leverandørs tilbudte løsning, ettersom valgte leverandør tilbød terminaler som er montert på hver enkelt undersentral. Avviket kan dermed ikke anses for å ha en egentlig reell betydning for innklagede.
- (29) Ettersom valgte leverandør ikke har priset de enkelte prispostene, er det ikke mulig å regne ut hvor stor del av tilbudet til valgte leverandør de tilbudte terminalene utgjorde. Innklagede har imidlertid opplyst at klager har priset håndterminalene til 5000 kroner per stykk, og at håndterminalene dermed utgjorde mellom 0,6 % og 3,56 % av verdien på de tilhørende underterminalene. Dette er ikke bestridt av klager. Verdien på terminalene utgjør dermed en svært liten del av den totale anskaffelsens verdi. Ettersom prisforskjellen mellom klager og valgte leverandør var på vel 1 million kroner, og klager har priset håndterminalene til 5000 kroner per stykk, kan det vanskelig sees at avviket kan ha forrykket konkurransen.
- (30) Ettersom avviket ikke har forrykket konkurransen og ikke kan anses for å være av reell betydning for innklagede var avviket ikke vesentlig. Innklagede hadde dermed ikke plikt til å avvise valgte leverandørs tilbud. Klagers anførsel har dermed ikke ført frem.

- (31) Klager viser videre til at det er indikasjoner på at valgte leverandør ikke har tilbudt universale IO-moduler som etterspurt, ettersom valgte leverandørs underleverandør ikke leverer slike universale IO-moduler.
- (32) Det fremgikk av konkurransegrunnlaget at tilbyderne måtte levere tilbud på universelle IO-moduler. Det var, så vidt sekretariatet kan se, ikke noe krav om at tilbyderne måtte presentere de tilbudte IO-modulene, eller på annen måte dokumentere at kravet om universelle IO-moduler var oppfylt.
- (33) I tilbudet til valgte leverandør fremgikk det innledningsvis at tilbudet var i overensstemmelse med reglene for anskaffelsen og at alle forhold, krav og vilkår var akseptert. I prisskjemaet, der tilbyderne skulle fylle ut priser på en rekke arbeider og produkter, hadde valgte leverandør ikke fylt inn priser, men kun skrevet at "*alle poster er inkl.*", og oppgitt en totalpris for hele tilbudet. Dette ble også dobbeltsjekket av innklagede. Valgte leverandørs tilbud kan altså ikke anses for å inneholde et avvik fra kravet om universelle IO-moduler.
- (34) Oppdragsgiver må som klar hovedregel legge til grunn den informasjon som fremkommer av det konkrete tilbudet i en anbudskonkurranse, jf. klagenemndas saker 2012/246 premiss (43), og 2013/213 premiss (50). Det foreligger ikke noen plikt for oppdragsgiver til å kontrollere disse opplysningene, med mindre det foreligger forhold eller opplysninger som gir spesiell foranledning for kontroll, jf. blant annet klagenemndas sak 2009/270. Klager har ikke sannsynliggjort, og sekretariatet har ikke andre holdepunkter for, at valgte leverandør ikke kunne levere universelle IO-moduler. Innklagede hadde etter dette ikke plikt til å kontrollere om valgte leverandør faktisk kunne levere universelle IO-moduler. Videre kunne innklagede da legge til grunn at så var tilfellet. Dersom dette senere viser seg å ikke være tilfellet, vil det kunne være et kontraktsbrudd som innklagede i så fall kan møte med misligholdsbeføyelser. Klagers anførsel fører dermed ikke frem.
- (35) Ettersom sekretariatet har funnet at klagen klart ikke kan føre fram, avvises den som uhensiktsmessig for behandling i klagenemnda, jf. klagenemndeforskriften § 9.

Klageadgang:

Dere kan klage på avvisningsbeslutningen til klagenemndas leder, som i så fall vil avgjøre om klagen likevel skal behandles av klagenemnda. En slik klage må foreligge senest tre virkedager etter at dere er blitt kjent med vår avvisningsbeslutning. Siden denne fristen er fastsatt i klagenemndeforskriften § 9, har verken sekretariatet eller klagenemndas leder myndighet til å utsette klagefristen. Klagen sendes til sekretariatet, som vil videresende denne til klagenemndas leder for behandling.

Erlend Pedersen
direktør/sekretariatsleder
Dokumentet er godkjent elektronisk

Tine Sæbø
rådgiver

Mottaker
Siemens AS

Postadresse
PB 1

Poststed
0613 OSLO
Norge

Kontakt/e-post
post.no@siemens.com

Kopi til:
Oppegård kommune

Postboks 510

1411 KOLBOTN
Norge

postmottak@oppegard.k
ommune.no